

הראש"ל הרב שלמה משה עמאר פרופ' ריצ'רד חיים גראזי

דיני יוחסין כשהאם הפונדקאית נוכריה – שו"ת

שאלה:

לכבוד
הגה"ר שלמה עמאר שליט"א
הראשון לציון, הרב הראשי לישראל, ירושלים
אחדשה"ט,

אני רופא דתי יו"ר המחלקה לפריות האשה בבית החולים רמב"ם
(Maimonides) בברוקלין, נ.י.

זוג דתי (הבעל כהן) צריכים להשתמש באם פונדקית כדי להביא את
זרעם לעולם, ואי אפשר למצוא אם פונדקית יהודיה. הכוונה לקחת
ביצית מהאשה וכן לקחת מהבעל זרע, להפרותם במעבדה, ואח"כ לשים
העובר במעיה של הפונדקאית. הכל יעשה תחת פיקוח של משגיחות ממכון
פוע"ה.

ידוע לי שדעת מרן רבינו עובדיה יוסף שליט"א שהולד מתיחס אחר
בעלת הביצית, וא"כ בנדון דידן הולד יתיחס לזוג ההורים הגנטי ואין
צורך בגיור.

הזוג שואל מה יהיה אם הם יסכימו לגיור לחומרה כמו שדורשים
כמה פוסקים, ויצא קול שהולד גר.

האם הבת תהיה מותרת לכהן, ואם הולד בן, האם הוא יעלה לדוכן
כי אביו הוא כהן? ילמדנו רבנו.

בברכת התורה, ריצ'רד חיים גראזי

הערת המערכת: על שיטות הפוסקים בענין קביעת הורות בתרומת ביצית ובפונדקאות ראו:
א. **אנציקלופדיה הלכתית רפואית** (מהד' חדשה תשס"ו), חלק ב' ערך 'הפריה חוץ גופית' פסקה:
'הפריה חוץ גופית מתורמת ביצית זרה או באמצעות פונדקאית' עמ' 870-855 ובמקורות המצויינים
שם; ב. **נשמת אברהם** (מהד' חדשה תשס"ז) חלק ג', אבן העזר, סימן א ס"ק ו' 17-5, ובמקורות
המצויינים שם; ג. **אסופת מאמרים לקראת הכינוס הבינלאומי השני** לרפואה אתיקה והלכה (מכון
שלזינגר, ירושלים תשנ"ו) שער שני – פונדקאות, עמ' 339-79, במאמרים המובאים שם ובמקורותיהם;
ד. **ישורון** – מאסף תורני (מכון ישורון, ירושלים-ניו יורק) כרך כא (ניסן תשס"ט) קונטרס 'דור
ישרים יבורך' עמ' תקלא-תקפט, במאמרים המובאים שם ובמקורותיהם; ה. קובץ **בית הלל** לח
(תמוז תשס"ט) עמ' לה-מב; קובץ **בית הלל** לט, (אלול תשס"ט) עמ' לד-לו, ועוד. [אע"פ כי עדותו
של הנשמת אברהם על דברי הגרי"ש אלישיב לפני כ-20 שנה, מאומתת לא רק ע"י עצם אמינותו של
הרב אברהם שיצק מים על ידי גדולי ישראל בדור האחרון, אמינות עליה העיד גם הגרי"ש אלישיב
עצמו במכתבו מחודש חשון תשס"ט (להלן עמ' 217), אלא גם ע"י הגר"ח וולקין, המנהל הרוחני
של ישיבת עטרת ישראל בירושלים שהעיד בפני קרוב ל-20 שנה ששמע אישית מהגר"ש
אלישיב בדיוק כנאמר בנשמת אברהם, ואכמ"ל].

-- הרב מרדכי הלפרין.

תשובה:

Shlomo Moshe Amar
Rishon Lezion Chief Rabbi Of Israel
President of the Great Rabbinical Court

שלמה משה עמאר
הראשון לציון הרב הראשי לישראל
נשיא בית הדין הרבני הגדול

בס"ד, ב' אייר, תשס"ט
ט 26-2/373-ס"ט

לכבוד
מר ריצ'ארד חיים גראזי הי"ו
ברוקלין
ארה"ב

השלום וברכה,

אמת נכון הדבר שכן העליתי בפני מרן גאון ישראל הראש"ל רבי עובדיה יוסף שליט"א והסכים לזה שהולכים אחר בעלת הביצית, וכן דעתו של מו"ר הגאון הגדול רבי יעקב ניסן רוזנטל שליט"א בעל משנת יעקב על הרמב"ם ז"ל. וכן שמעתי באומרים לי שכן דעת הגאון הגדול המפורסם כמוהר"ר רבינו יוסף שלום אלישיב שליט"א

וכאן שהביצית מהאשה היהודיה הבן הוא יהודי, הגם שיושמו במעיה של פונדקאית שאינה יהודיה, הולד יהודי גמור. וא"צ גירות, ועכ"פ גם אם יגירו אין זו גירות, ואם בת היא כשרה לכהונה.

ועוד חזון למועד ובע"ה ובישועתו עוד אשוב לכתוב בזה באורך וברוחב, לאשש הדברים ביסודות נאמנים.

בבה"ת ובהוקרה.

שלמה משה עמאר

הראשון לציון הרב הראשי לישראל

הבהרות

שאלת ההבהרה:

ד"ר יואל וולוולסקי פנה לגר"ש עמאר בבקשה להבהרה:

- א. פסק כבודו שבמצב של צורך גדול, מותר בדיעבד להרשות לכהן להתחתן עם אשה שאביה נכרי. האם הכהן ממשיך לעלות לדוכן וכדומה, והאם הבן שלו יהיה כהן כשר לכל דבר?
- ב. עמדת הגה"ר עובדיה יוסף שליט"א שאם זוג יהודי משתמש באם פונדקאית נכריה להביא בנם לעולם, אין צורך בגרות כי האם ההלכתית היא בעלת הביצית. אם הבן עבר גרות מספק ויצא לו שם של גר מספק, האם הוא עדין יהיה כהן גמור לכל דבר אם אביו היה כהן?

תשובת הראשון לציון:

- תשובת הראשון לציון נמסרה בכתב (ביום כ"ה אייר תשס"ט) באמצעות הרב יצחק פרץ ראש לשכת הראש"ל וז"ל:
- במענה למכתבכם מיום י"ז אייר תשס"ט, כב' הראשון לציון הרב הראשי לישראל הגאון הרב שלמה משה עמאר שליט"א ביקשני להשיבכם:
- א. בענין הכהן – התשובה חיובית.
 - ב. בענין הגירות מספק – יש להבהיר שהתגייר בטעות, והוא כהן גמור.